

Становище и предложения на Консултативния съвет за национална сигурност относно развитието на Въоръжените сили в контекста на актуалната среда за сигурност

Президентът Росен Плевнелиев: Позволете ми да Ви запозная със становище и предложение на КСНС относно развитието на Въоръжените сили в контекста на актуалната среда за сигурност. По този документ има широко политическо съгласие, постигнато на приключилия редовен КСНС, с изключение на БСП и ПП „Атака“, които не са част от решенията и документа.

Консултативният съвет за национална сигурност обсъди състоянието на Въоръжените сили на страната и перспективите за тяхното развитие, в контекста на динамично променящата се среда за сигурност. Налице е трайно и дълговременно влошаване на средата за сигурност в непосредствена близост до нашите граници. Разрастват се предизвикателствата пред демократичната общност за гарантиране на международния правов ред, основан на върховенството на закона, демократичните ценности, човешките права и свободи. Запазват се негативните тенденции за задълбочаване на съществуващите и възникване на нови конфликти и кризи, които влияят върху националната сигурност и изискват развитието на адекватни отбранителни способности на Българската армия и поддържането на съответната степен на готовност.

Отбраната и Въоръжените сили са стратегически приоритет на държавата. Членството на страната ни в Организацията на Северноатлантическия договор е най-силната гаранция за независимостта, суверенитета и териториалната цялост на България. Като съюзник сме решени да допринесем за изпълнението на приетите общи решения в съюза, които са насочени към неговото адаптиране в променящата се среда за сигурност.

Способностите на НАТО, като отбранителен съюз, се базират на способностите на държавите членки. Ако един или няколко от членовете на Алианса не усъвършенстват своите отбранителни способности и не изпълняват своите отговорности, това се отразява на сигурността на целия съюз.

След влизането на Република България в Алианса през 2004 г., страната ни пое ясни съюзнически ангажименти. Българската армия не веднъж е получавала високо признание за своето участие в международни мисии и операции на НАТО по света. В съответствие с пакет Цели за способности 2013 на НАТО, като принос към колективната отбрана до 2028 г. поехме отговорност да изпълним 55 Цели, включващи подготовката на 50 формирования. Това налага Въоръжените сили на Република България да постигнат приетите цели на способности, за да бъдат оперативно съвместими с армиите на нашите съюзници.

На Срещата на върха на НАТО в Уелс през септември 2014 г. приехме План за готовност за действие, с оглед разрастване предизвикателствата пред демократичната общност. Това е най-значителното подсилване на колективната ни защита от десетилетия насам, която обезпечава сигурността на всички съюзници. Планът от Уелс цели да подобри готовността и ефективността на нашите Въоръжени сили и да възпира заплахите, откъдето и да идват те.

На срещата на върха през 2014 г. бе постигнат консенсус да се спре тенденцията на съкращаване на инвестициите в отбрана, а в рамките на едно десетилетие, т.е. до 2024 г., всяка от страните-членки да достигне ниво на бюджета си за отбрана 2% от Брутният вътрешен продукт, като от тях 20% са инвестиции за модернизация. Тези два параметъра са сред най-важните количествени и качествени измерители на приноса на отделните държави към колективната отбрана на Алианса.

Планът за развитие на Въоръжените сили до 2014 г. изтече. Извършва се нов преглед в отбраната относно способностите на Въоръжените сили.

Предприети са действия за разработката на нови стратегически документи.

Разработената от Министерството на отбраната „Програма за развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили на Република България е необходимо да се обсъди и приеме от правителството и 43-то Народно събрание във възможно най-скоро време. На нейна основа Министерски съвет следва да разработи нов „План за развитие на Въоръжените сили на Република България. Предложените в Програмата приоритетни проекти за модернизирание на отбранителните способности следва да се насочат към намаляване на технологичното изоставане на нашата армия и повишаване оперативната съвместимост със съюзниците.

Членовете на КСНС подкрепят принципа за ненамаляване на бюджета за отбрана като процент от БВП спрямо нивото от 2014 г. и плавно увеличаване за достигане на 2% от БВП в рамките на едно десетилетие. Те се обединиха около разбирането за важността на изпълнението на произтичащите за Въоръжените ни сили задачи от приетия на Срещата в Уелс „План за повишаване на готовността за действие на НАТО“.

Въз основа на изнесенния доклад и изразените становища, Консултативният съвет за национална сигурност отправя следните препоръки:

1. Министерският съвет да внесе в Народното събрание за обсъждане и приемане „Програма за развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили на Република България. На основа на приетата Програма, Министерски съвет да разработи нов „План за развитие на Въоръжените сили на Република България“.

2. Изпълнителната и законодателната власт да осигурят спазването на принципа за ненамаляване на финансовите средства за отбрана като процент от БВП спрямо 2014 г. и плавното им увеличение до постигане на 2% от БВП в рамките на едно десетилетие, с изключение на 2015 г., отчитайки непредвидените и извънредни разходи през годината.
3. Бъдещите инвестиции в отбранителни способности да отговарят на стандартите на НАТО, да бъдат насочени към повишаване на оперативната съвместимост със съюзниците в съответствие с възможностите на държавата.

Искам да благодаря на всички членове на Консултативния съвет за национална сигурност за тяхното отговорно отношение към Българската армия и перспективите за нейната модернизация и въоръжаване. Намираме се в труден период, рекорден на брой са външните и вътрешни кризи, но за мен е чест да работя заедно с представителите на парламентарно представените политически сили, и с опозицията и с представителите на управляващите в Народното събрание, с правителството, за да можем да вземаме такива отговорни решения, а надявам се, в скоро време те да намерят и своята реализация. Предстоят много дебати на парламента, приемане на Програма и План, те ще бъдат конкретни и ясни. Днес ние приехме принципи, които ще помогнат да стъпим на здрава основа.